

Täysistunto

Perjantai 7.11.2025 klo 13.00—13.14

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kemikaalilain 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 151/2025 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 11/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.03 **Juha Hänninen erk:** Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä oleva kemikaalilain 13 §:n muutos palauttaa Tullille sen toimivallan, joka sillä aiemmin oli biosidivalmisteiden ja niillä käsiteltyjen esineiden maahantuonnin valvonnassa myös EU:n sisämarkkinoilla. Kyse on selkeästä perustelusta, lainsäädännöllisestä tarkennuksesta, joka vahvistaa Suomen kemikaaliturvallisuutta.

Arvoisa puhemies! Tahdon kiittää ympäristövaliokuntaa. Se on mietinnössään korostanut, että Tullin on voitava pysäyttää entiseen tapaansa myös yksityishenkilöiden tilaamat kemikaalilähetykset, mikäli ne eivät täytä EU:n ja kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Näin ehkäistään tehokkaasti sitä, että verkkokaupan kautta maahan saapuisi tuotteita, jotka voivat aiheuttaa riskejä terveydelle, eläimille ja ympäristölle. Tämä esitys on siten paitsi hallinnollisesti perusteltu myös käytännössä välttämätön. Nykyinen lainsäädäntö on jättänyt aukon viranomaisten valvontavaltaan, mikä on vaikuttanut turvallisuuteemme. Nyt tämä epäkohta korjataan. Tullille palautetaan mahdollisuus toimia johdonmukaisesti laissa määriteltyjen kemikaalien ja käsiteltyjen esineiden valvonnassa.

Arvoisa puhemies! Kemikaalivalmisteiden turvallisuus ei ole vain markkinavalvonnan kysymys, se on ennen kaikkea ihmisten terveyteen ja ympäristöön ja sen turvallisuuteen liittyvä asia. Laittomien tuotteiden valvonta on osa kokonaisvaltaista ympäristö- ja terveyturvallisuutta, joka kuuluu suomalaiseen kokonaisturvallisuuden ajatteluun. Tärkeän turvallisuutemme lisäksi tämä muutos tukee reilua kilpailua, kun Tullilla on mahdollisuus puuttua säästösten vastaisiin tuotteisiin jo maahantuonnin yhteydessä. Markkinoilla toimivat samat säännöt kaikille laillisesti toimiville yrityksille ja kuluttajille.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on esimerkki siitä, miten lainsäädäntöä voidaan kehittää vastuullisesti ja käytännön valvontatarpeista käsin. Se vahvistaa luottamusta viranomaistoimintaan ja varmistaa, että terveydelle ja ympäristölle vaaralliset tuotteet eivät pääse markkinoille. Me emme katso vierestä toimeettomana. Kun huomaamme laissa turvallisuttamme haastavan epäkohdan, me toimimme. Näin hallitus edistää suomalaisten turval-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2025 vp

lista arkea, suojaa luontoa sekä varmistaa, että suomalainen kuluttaja voi luottaa siihen, että kemikaalilainsäädäntö toimii tarkoituksensa mukaisesti.

Kannatan hallituksen esityksen hyväksymistä ympäristövaliokunnan mietinnön mukaisesti. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.07 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kemikaalilain muutos palauttaa Tullille toimivallan valvoa EU:n sisämarkkinoilla tiettyjä Suomeen tulevia kemikaaleja. Esitys on hyvä ja tukee sisämarkkinoiden toimivuutta.

Puhemies! Tätä yksimielistä mietintöä on helppo tukea.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

13.07 Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa puhemies! Tämä muutos ei ole suuren suuri, mutta kuten olemme jo tässä keskustelussa kuulleet, tämä on hyvin tärkeä — se, että Tullilla on mahdollisuudet ja oikeudet valvoa yksityisten kuluttajien verkkokauppatuotteita ja sitä, että sieltä ei esimerkiksi lasten käsiin sitten täällä Suomessa joudu sellaisia vaarallisia aineita, jotka voisivat olla heidän terveydelleen vahingollisia. Tämä on todella tärkeä ja tarpeellinen muutos.

Meille perussuomalaisille ylipäättäänkin on tärkeää, että viranomaisilla on riittävät toimivaltuudet pitää huolta suomalaisten turvallisuudesta myös näiden verkkokauppaostoksien yhteydessä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.08 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Tullin toimivalta pitää ehdottomasti palauttaa, joten tämä hallituksen esitys kemikaalilaista on erittäin paikallaan.

Biosidivalmisteet ovat tietysti tarpeellisia. Maatilallakin näitä totta kai käytetään. Biosidivalmisteiden sääntely on tärkeää, jotta suojellaan ihmisten ja eläinten terveyttä sekä ympäristöä. Sääntely varmistaa, että tuotteet ovat tehokkaita ja turvallisia käyttää eikä niistä aiheudu haittaa luonnolle ja eliöille. Mikäli biosidivalmisteiden turvallisuutta Suomen oloissa ei ole varmistettu eikä kuluttajalla ole ymmärtämällään kielellään suomeksi tai ruotsiksi käyttöohjeita, hän saattaisi toiminnallaan esimerkiksi aiheuttaa riskin pohjaveden pilaantumisesta tai aiheuttaa haittaa tai vaaraa omalle tai muiden terveydelle. Tästä johtuen on välttämätöntä säätää siitä, että valvontaviranomaiset voisivat puuttua terveydelle ja ympäristölle riskejä aiheuttavien, Suomessa käytettäväksi tarkoitettujen biosidivalmisteiden tuontiin myös yksityishenkilöillä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.09 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on palauttaa Tullille sillä aikaisemmin ollut toimivalta puuttua yksityishenkilöiden maahan tuomiin biosidivalmisteisiin tai käsiteltyihin esineisiin. Ympäristövaliokunta on antanut tästä mietintönsä, ja valiokunta pitää tärkeänä, että Tullilla on mahdollisuus entiseen tapaan pysäyttää myös yksityishenkilön verkkokaupan kautta tilaamat tai muutoin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2025 vp

maahan tuomat laittomat biosidivalmisteet, joiden käytöstä voi aiheutua muun muassa terveysriskiä ihmiselle itselleen tai muille ihmisille tai ympäristölle tai luonnolle ja eläimille.

Tässä esityksessä puhutaan biosidivalmisteista. Mitä ne sitten ovat? Ne ovat valmisteita, joilla torjutaan tai tuhotaan tai tehdään haitallisia eliöitä vaarattomiksi. Niitä ovat hyönteismyrkyt ja desinfiointiaineet. Suomessa on sallittua käyttää vain biosidiasetuksen mukaisia Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin hyväksymiä biosidivalmisteita, joihin on merkitty Tukesin lupanumero.

Torjunta-aineita ovat muun muassa rotanmyrkyt. Vuonna 2018 lopetettiin rotanmyrkyjen myyminen kuluttajille, ja vain ammattilaiset voivat niitä käyttää valvotusti. Tämä on yksi myrkkylaji, josta varmastikin voisi kuvitella, että sitä voidaan Suomeen yrittää tuoda tai ostaa, koska nämä myrkytykset, joita ammattilaisetkin tekevät, ovat kuitenkin arvokkaita ja tulevat yksityisihmisille kalliiksi. Olisikin tärkeää, että hinnat näissä tilanteissa pysyisivät kohtuullisina, ja ainakaan siinä ei tulisi houkutusta yrittää tilata joko verkosta tai tuoda jostakin tällaisia biosidivalmisteita omaan käyttöön Suomeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

13.11 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tässähän korjataan markkinavalvontalain yhteydessä tehty kömmähdys, jossa poistettiin tämä valvontamahdollisuus, mutta nyt se Tullille palautetaan, ja hyvä näin.

Tullilla on tänä päivänä äärimmäisen tärkeä tehtävä, kun se valvoo maahan tulevien tavaroiden laatua, ja myös siihen liittyy tietysti tämä kemikaalien valvonta, joka on vähän monimutkaisempi juttu, koska siihen tarvitaan... Varmaan Tullillahan on nämä yhteydet, ja en tiedä, mikä sitten loppujen lopuksi on se organisaatio, joka antaa lausunnon siitä, onko joku aine hyvä, voidaanko se päästää Suomeen vai voidaanko se kieltää. Mutta olkoon niin tai näin, joka tapauksessa Tullilla pitää olla välineet, jotta se pystyy kaikki tällaiset aineet tarkastamaan ja tarvittaessa kieltämään niiden maahantulon.

Kuten tiedetään, tänä päivänä varsinkin tämä pakettikauppahan on karannut täysin käsistä. Tänäkin päivänä tulee Suomeen varmaan satojatuhansia paketteja, ja mitä ne paketit sisältävät? Jos siellä on tällaisia aineita, joista pitää valvoa, ovatko ne myrkyllisiä, niin suomalaisille erittäin hyvä laki. Ei kyllä Tullia kateeksi käy. Tämä tehtävä on ihan valtava, koska niitä paketteja tulee.

Kaikki tiedämme tapauksen Temu. Temulta tulee tavaraa niin paljon, ja varmaan tulee Suomeen semmoistakin tavaraa, jotka ovat hieman haitallisia, esimerkiksi lapsille leluja. Niiden valvonta on äärimmäisen tärkeää. Sitä varten pitää olla välineet eli lait ajan tasalla.

Kannatan lämpimästi hyvää lakiesitystä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 151/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.